

UTLÅTANDE

15.11.2018

Hänvisning: OKM/49/010/2018, Begäran om utlåtande om ett utkast till regeringens proposition med förslag till lag om aktiebolaget CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Ärende: **Utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om CSC förbiser de privata kulturarvsorganisationerna**

Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS) har tagit del av utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om aktiebolaget CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy och uttrycker sin oro över definitionen av bolagets kundkrets i lagförslaget 3 §. I paragrafen nämns inte alls kulturarvsorganisationer utanför den offentliga sektorn som bedriver arkivverksamhet av allmänt intresse.

Enligt 2 § i lagförslaget har CSC till uppgift att utveckla och upprätthålla nationella informationsinfrastruktur tjänster för vetenskapens, kulturens och den offentliga förvaltningens behov.

SLS idkar privat arkivverksamhet som får statsbidrag och är en av de privata kulturarvsorganisationerna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde vars behov för närvarande tillgodoses av CSC. Som känt utgör de privata arkiven och museerna som får statsunderstöd en väsentlig del av det nationella kulturarvsfältet.

Enligt utkastet (s. 14) skall propositionen inte medföra några förändringar i CSC:s nuvarande uppgifter, men i propositionen tar man ändå bort möjligheten att ingå avtal mellan CSC och privata kulturarvsorganisationer. Detta skulle förändra de nuvarande verksamhetsstrukturerna betydligt och begränsa möjligheterna till framtida tjänster.

I dag upprätthåller CSC tjänsten Kulturarv-PAS som arkiv, bibliotek och museer kan använda för långtidsförvaring av sina digitala datalager. Tjänsten är en viktig del av den nationella kulturarvsinfrastrukturen. Den är gratis för privata arkiv som får statsbidrag, såsom SLS. Användandet av tjänsten förutsätter undervisnings- och kulturministeriets godkännande och ett avtal mellan CSC och arkivet.

Om den nya CSC-lagen sätts i kraft enligt förslaget, blir detta omöjligt eftersom privata arkiv och CSC inte kan ingå direkta kundavtal. Det medför att de gällande avtalen om långtidsförvaring av SLS och andra arkivs digitala datalager i värsta fall måste sägas upp. Detta innebär även att till exempel Finska Litteratursällskapet blir tvunget att dra tillbaka sin plan om att börja använda Kulturarv-PAS-tjänsten.

CSC upprätthåller också applikations- och serverlösningar för centrala kulturarvssystem, såsom FINNA och AHAA. De privata arkiven ingår avtal om användningen av dessa med Nationalbiblioteket och Riksarkivet. Om den nya CSC-lagen antas i den föreslagna formen, är den gällande avtalspraxisen med en statlig organisation som mellanhand det enda möjliga alternativet också i framtiden. Detta kan leda till omfattande problem i framtiden när organisationerna och strukturerna förändras och nya tjänster skapas.

Även om det i sådana situationer skulle var ändamålsenligare att kulturarvsorganisationerna skulle ingå direkta avtal med CSC skulle lagen inte tillåta det i fortsättningen. På grund av dataskydds- och upphovsrättslagstiftningen kan en begränsning av möjligheterna att göra direkta avtal mellan kulturarvsorganisationerna och CSC i värsta fall medföra hinder för skapandet av nya nationella digitaltjänster inom kulturarvsfältet.

På dessa grunder föreslår SLS att följande bestämmelse skulle läggas till i lag om aktiebolaget CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy:

3 § Kunder

[--] Kund hos bolaget kan dessutom vara

7) icke-statliga arkiv, bibliotek och museer som bedriver arkivverksamhet av allmänt intresse

Svenska litteratursällskapet i Finland rf.

Dag Wallgren

verkställande direktör

Jonas Lång

kanslichef